

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četr leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročino z ozirom na visokost poštnine. Naročino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajo po 6 v. Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Stajerc

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopis se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80, za $\frac{1}{2}$ strani K 40, za $\frac{1}{4}$ strani K 20, za $\frac{1}{8}$ strani K 10, za $\frac{1}{16}$ strani K 5, za $\frac{1}{32}$ strani K 2,50, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 15.

V Ptiju v nedeljo dne 13. aprila 1913.

XIV. letnik.

Balkanske zmešnjave.

Črnogora ni odnehal. — **Parniki velevlasti pred Antivarijem.** — **Panslavisti proti Avstriji.**

Dogodki se tako počasi razvijajo, tako da se vsak dan nove govorice širi, ki se jih drugi dan zopet preklicuje. Na energično zahtevo cele Evrope, da naj opusti oblegovanje Skutaira, odgovoril je Nikita izredno predzno, da tega ne stori in da mora to mesto njegovo biti. Tudi Srbi so pošljali vedno več novega vojaštva v Albanijo. Nato so velevlasti (razven Rusije, ki pa se s tem tudi strinja) sklenile pomorsko demonstracijo. Deset velikih avstrijskih, nemških, angleških in francoskih parnikov je priplovalo pred Antivari. A tudi to na Nikito ni vplivalo. Zato so ti parniki napravili blokado črnogorskih in albanskih pristanov. Vendar tega je moralo 17 grških parnikov, ki so bili napolnjeni s srbskim vojaštvom in strelivom in bi se imeli v Albanijo odpeljati, v Saloniku ostati. Morska obal je torej za uvoz srbske vojaščine zaprta. Novi naval na tako južno branjeni Skutari se ni izvršil in tudi o padcu Skutarja še ni nič znano. Pač pa se širijo zdaj govorice, da se hoče Nikito — z denarjem pomiriti; za denar je imel ta kralj namreč vedno mnogo zmista . . .

Na Ruskem vprizarjajo panslavisti, med njimi tudi visoki dostojanstveniki, velike izgrede proti Avstriji. Gonja proti naši monarhiji je postala že naravnost neznašna. Vkljub temu, da ni nobene neposredne nevernosti za vojno, se čuti vendar, da leži še vedno huda nevihta v zraku . . . Skrajni čas bi bil, da naša vlada najde potreben pogum, varovati avstrijsko zastavo pred poniževanjem!

Mirovna pogajanja.

Gospodje diplomati imajo res mnogo časa in potrežljivosti. A še več potrežljivosti imajo narodi s temi diplomati. Kajti gotovo je, da prinašajo balkanske zmešnjave velikanske gospodarske škode, da stanejo grozovite svote kr-

vavega ljudskega denarja, — in istotako gotovo je, da trpijo pod tem vse evropske države, v prvi vrsti pa avstro-ogrsko monarhijo. A gospodje diplomati držijo naprej pri zeleni mizi . . . Balkanska vojna je danes končana. Nobene krvave odločitve ne more več priti, ki bi bila merodajna za končni izid. Evropska Turčija je umrla in treba jo je le še pokopati. In vendar si stojijo ob Tšatalski še vedno stotisoč napolzmrznjenih, lačnih vojakov nasproti. Za Boga, zakaj se ne napravi temu konec? Velevlasti so vzele mirovna pogajanja med Turčijo in balkansko zvezo v svoje roke. Turčija se je takoj predlogom teh velevlasti pokorila in na tej podlagi bi se v prav kratkem času lahko sklenil mir. Napetost v Evropi bi s tem menjala, gospodarski procvit bi se pričel zopet razvijati. Zakaj se torej ne skleni mir? Balkanske države pač same med seboj niso edine in bi najraje druga drugi še od Turkov krvavi nož v prsa zasadili! Skrajni čas je, da bi naša Evrona potrebo enerzijo, vstvariti mir, tragače bodejo lakota, tifus in kolera mir napravili . . .

Nemčija in vojna.

V nemškem državnem zboru imel je državni kancler Bethmann-Hollweg velezanimiv in važni govor, tikoč se mednarodnega položaja v Evropi. Nemčija povečala bode namreč zdaj izdatno svojo armado. Kancler vtemeljeval je potrebo tega povečanja s krepkimi in jasnimi besedami. V govoru ni nobenega zavijanja in nobenega skrivanja. Jasno je povedal nemški vodilni mož, da Nemčija hoče mir ohraniti, da pa je pripravljena tudi na vsak napad. Za nas zanimiv je zlasti tisti del Bethmannovega govora, v katerem se je dotaknil trozvezje. Povedal je odkrito, da stoje Nemčija z vso svojo močjo v nerazrušljivi zvestobi na strani Avstro-Ogrske in da hoče to zvestobo i zanaprej držati. Govor je razjasnil politično obzorje in nam je pokazal, kakšen je resnični položaj. Trozvezje želi mir in ne bode nikogar napadala; ali njena volja oziroma volja vse Evrope se mora i na Balkanu poštovati. Mislimo, da bode tudi znameniti govor pri ruskih panslavistih, francoskih šovinistik kakor tudi pri srbskih prenapečnih vplival kakor hladni curek vode na razgrete glave.

Najlepši načrti,

ki jih v dobrih urah sestavimo in naši najboljši upi postanejo ničevi, ako si nakrat vsled prepiha, mokrote ali prehlajenja revmatične bolečine, bodenje, heksenšus, bolečine v križu ali v hrbtni pridobimo in sedimo potem od bolečin mučeni ter nezmožni za delo.

Tu je potem prava dobrota, ako je doma staro priznani, bolečine odpravljalci Fellerjev zeliščni esenčni fluid z zn. „Elzafluid“ in nas v kratkem času od naših bolečin oprosti, nas nopravil zopet sveže, zdrave in za delo zmožne. Občutili smo dobrote Fellerjevega fluida z zn.

„Elzafluid“ mnogokrat na lastnem truplu in ga lahko torej svojim čitateljem v resnici toplo priporočamo. Njegova ekselencia Leon baron Freytag-Loringhoven, deželni svetnik Veseljevega vitežstva in carsko-ruski resnični državni svetnik v Arenburgu, Kommandantenstr. 5, otok Osel, gubernija Livlandska, piše o tem: „Smatram za svojo dolžnost napram drugim ljudem, priporočati izborni Fellerjev fluid z zn. „Elzafluid“, kjerkoli morem. Opozorjal sem nekega študijskega prijatelja in petrograjskoga zdravnika na to krasno sredstvo in imel sem priliko, nekega drugega petrograjskoga zdravnika, ki ima tukaj velik zavod za močvirno koplje, s

Fellerjevem „Elzafluidom“ od močnih revmatičnih bolečin v rami ozdraviti, pri katerih niso njegova lastna zdravila pomagala. Tudi neki zdravnik v Danzigu zahodna Prusija, rabi v svoji praksi Fellerjev fluid uspešno in tako želim v blagor sočloveštva Fellerjevemu fluidu vedno večje razširjenje in njegovemu iznajditelju zasluženo slavo.“

Naj bi naši čitatelji ta nesebični miglaj vpoštovljaj in Fellerjev fluid z zn. „Elzafluid“ od apotekerja E. V. Feller v Stubicu, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko) naročili. 12 steklenic stane franko samo 5 kron, mal izdatek, ki prinaša obilo koristi.

Angleška za mir.

Anglia s svojim vrhovnim ministrom Sir Greyom je v vseh teh hudič balkanskih bojih in zmešnjavah vendar dokazala, da je še nekaj na svetu, kar se sme „visoka politika“ imenovati. Tu ni nobene razburjenosti, nobenih obljub in nobenih prenaglijenih odločb. Vkljub temu, da je Anglia v „tripelentitu“ z Rusijo in Francosko zvezana, se ne da zapeljati v nikako pustolovsko politiko, ki bi zamogla povzročiti evropsko vojno. V zadnjem času je Anglia sploh prav občutno odmaknila od vročekrvene Francoske in zahrbne Rusije. Približala se je prav vidno Nemčiji, katera istotako odkrito izjavila, da je razmerje med njo in Anglijo sedaj izredno dobro. Ta pojav je velepomenben za svetovni mir, kajti brez Anglike se Francoska in Rusija ne bode nikdar upala, boj proti trozvezi zapričeti.

Rumunski in Bulgarija.

Nasprotje med Rumunsko in Bulgarijo, ki je bilo nekaj časa tako jasno, da je jasno, trenutek izbruh vojne pričakovalo, se je zdaj mnogo ublažilo. Pogajanja zaradi odstopa bulgarske trdnjave Siliistra in primerne vrnave meje do Črnega morja so v polnem toku in je, kakor vse kaže, pričakovati ugodni in izid. To je tudi naravno. Kajti Rumunija je v vseh teh balkanskih zmešnjavah dokazala svojo miroljubnost. Bulgarija pa tudi prav gotovo nima vzroka, želeti si pri sedanji svoji opešanosti nove vojne.

(Glej tudi zadnje telegrama na strani 2.)

V nedeljo, dne 13. aprila ob 8. uri zvečer se vrši v gostilni Leuthner v Rosegu.

zborovanje, na katerem bude predaval urednik K. Linhart iz Ptuja

balkanski vojni in njenih nasledkih.

V srbski tabor . . .

Z razvitimi zastavami hitijo slovenski pravaki obeh strank v srbski tabor . . . Predzno so si iztrgali raz obraza hinavsko kinko katoličanstva in avstrijskega patriotizma, s katero so slovensko ljudstvo skozi desetletja za nos vodili. Odkrito nastopajo zdaj kot ljudje, ki ne